

Predmet C-674/23

Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda

Datum podnošenja:

13. studenoga 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Ustavno sudišće Republike Slovenije (Slovenija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

26. listopada 2023.

Podnositelji prijedloga i podnositelj zahtjeva:

AEON NEPREMIČNINE, d.o.o.

AGENCIA d.o.o.

AGENCIJA KATJA d.o.o.

i drugi

STAN nepremičnine d.o.o.

Državni svet Republike Slovenije

Druga stranka u postupku:

Državni zbor Republike Slovenije

Predmet glavnog postupka

Prijedlog stranaka koje su privatne osobe i zahtjev Državnog sveta Republike Slovenije (Državno vijeće Republike Slovenije) za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti Zakona o nepremičinskem posredovanju (Zakon o posredovanju u prometu nekretnina) (u dalnjem tekstu: ZNPosr), kojim se ograničava najviši dopušteni iznos naknade za djelatnosti posredovanja u kupnji ili prodaji odnosno najmu nekretnina; Povelja Europske unije o temeljnim pravima; poštovanje privatnosti i obiteljskog života, sloboda poduzetništva, zaštita potrošača; Direktiva 2006/123, najniže i/ili najviše tarife s kojima se pružatelj usluga mora uskladiti.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije, članak 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

1. Treba li članke 7., 16. i 38. Povelje Europske unije o temeljnim pravima u vezi s člankom 15. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu tumačiti na način da im se protivi propis države članice Europske unije na temelju kojeg najviši dopušteni iznos naknade za posredovanje u prometu nekretnina kod kupnje ili prodaje za istu nekretninu ne može iznositi više od 4 % ugovorne cijene, kad je riječ o posredovanju u kupnji ili prodaji obiteljske kuće, stana ili stambene jedinice za kupca koji je fizička osoba?
2. Treba li članke 7., 16. i 38. Povelje Europske unije o temeljnim pravima u vezi s člankom 15. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu tumačiti na način da im se protivi propis države članice Europske unije na temelju kojeg najviši dopušteni iznos naknade za posredovanje u slučaju ugovora o najmu za istu nekretninu ne može iznositi više od 4 % iznosa dobivenog množenjem iznosa mjesecne najamnine i broja mjeseci na koji se nekretnina iznajmljuje, a u svakom slučaju ne može biti veći od iznosa pojedinačne mjesecne najamnine, kad je riječ o posredovanju u najmu obiteljske kuće, stana ili stambene jedinice za najmoprimca koji je fizička osoba?

Navedene odredbe prava Unije

Povelja Europske unije o temeljnim pravima (u dalnjem tekstu: Povelja), članci 7., 16. i 38.

Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (u dalnjem tekstu: Direktiva o uslugama), članak 15.

Navedena nacionalna pravna pravila

Ustav Republike Slovenije (u dalnjem tekstu: Ustav)

Člankom 74. utvrđuje se, među ostalim, sloboda poduzetništva. Člankom 78. Ustava utvrđuje se da država stvara mogućnosti kako bi si građani mogli osigurati primjereni smještaj.

ZNPosr

Člankom 5. ZNPosr-a, naslovjenim „Najviši dopušteni iznos posredničke naknade”, predviđa se:

„1. U slučaju kupnje ili prodaje najviši dopušteni iznos posredničke naknade za istu nekretninu ne može iznositi više od 4 % ugovorne cijene, ali to ograničenje ne vrijedi kad je ugovorna vrijednost nekretnine manja od 10 000 eura.

2. U slučaju ugovora o najmu najviši dopušteni iznos posredničke naknade za istu nekretninu ne može iznositi više od 4 % ugovorne vrijednosti, a u svakom slučaju navedena naknada ne može biti veća od iznosa pojedinačne mjesecne najamnine niti manja od 150 eura. Ugovorna vrijednost iz prethodne rečenice umnožak je iznosa mjesecne najamnine i broja mjeseci na koje se nekretnina iznajmljuje.

3. Društvo za poslovanje nekretninama može izdati račun za posredničku naknadu samo nalogodavcu na temelju ugovora o posredovanju u prometu nekretnina.

4. Ništav je ugovor o posredovanju koji je sklopljen protivno stavcima 1., 2. i 3. ovog članka.

5. Ništava je svaka odredba ugovora o prodaji, najmu ili kupnji odnosno odredba nekog drugog ugovora [...] u pogledu određene nekretnine koja se protivi stavcima 1., 2. i 3. ovog članka.

[...].”

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

1 Pred Ustavnim sudišćem (Ustavni sud, Slovenija) podnesena su dva prijedloga privatnih subjekata i jedan zahtjev Državnog vijeća Republike Slovenije za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti ZNPosr-a, kojim se, u dijelu koji je relevantan za potrebe ovog zahtjeva za prethodnu odluku, utvrđuje ograničenje najvišeg dopuštenog iznosa posredničke naknade u području kupnje ili prodaje odnosno najma nekretnine. U okviru postupka pokrenutog na prijedlog stranke Ustavno sudišće (Ustavni sud) provodi apstraktну ocjenu navedenog zakona.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

2 Prijedlog za ocjenu ustavnosti podnijela su određena trgovacka društva (za poslovanje nekretninama), odnosno pojedinačni poduzetnici čija se trgovacka djelatnost sastoji od pružanja usluga posredovanja u prometu nekretnina (u dalnjem tekstu: podnositelji prijedloga). Podnositelji prijedloga tvrde da se ZNPosr protivi Ustavu, članku 1. Protokola br. 1 priloženog Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, članku 16. Povelje i Direktivi o uslugama. Smatraju da zakonodavac nije dokazao postojanje javnog interesa koji je stvarno i

bitno povezan s povredom njihovih ustavnih prava. Podnositelji prijedloga tvrde i dokazuju da je tržište posredovanja u prometu nekretnina vrlo razvijeno jer na tržištu ima više od 990 društava za poslovanje nekretninama registriranih za obavljanje te djelatnosti, pri čemu također ističu da je u registar upisano više od 2100 posrednika u prometu nekretnina te da ne postoje pravna pravila kojima se ograničava pristup tržištu. Navedeni podnositelji prijedloga istodobno naglašavaju da usluge posredovanja u prometu nekretnina nisu obavezne za korisnike i pravne poslove povezane s nekretninama. Prema njihovu mišljenju zakonodavac nije naveo nijedan razlog na kojem se temelji odluka o utvrđivanju najvišeg dopuštenog iznosa posredničke naknade te koji je stvarno i bitno povezan s djelatnošću posredovanja u prometu nekretnina. Podnositelji prijedloga smatraju da zaštita potrošača koju je naveo zakonodavac predstavlja općeniti cilj te da u tom kontekstu nije jasno vidljiva posebno uska veza između tog cilja i djelatnosti koju obavljaju navedeni podnositelji prijedloga.

- ~~3 Isto tako, zakonodavčovo upućivanje na članak 78. Ustava (primjereni smještaj) te na nedostatak smještaja u državnim stanovima, u vezi s visokim iznosima najma na tržištu, ne opravdavaju drukčiji zaključak. Podnositelji prijedloga tvrde da osporavani članak 5. ZNPosr-a neće dovesti do povećanja smještaja u državnim stanovima niti do smanjenja tržišnih cijena najma stambenih objekata. Konkretno, iz pripremnih akata Zakona ne proizlazi jasno koje je opravданje na kojem se temelje slični učinci, odnosno doprinos rješavanju problema smještaja za ranjive skupine (mlade i starije osobe) u smjeru veće dostupnosti smještaja i duljeg trajanja najmova, što su ciljevi koji se nastoje ostvariti Zakonom o kojem je riječ. Podnositelji prijedloga smatraju da sama činjenica da naknada za usluge posredovanja u prometu nekretnina predstavlja mogući trošak koji se plaća samo jednom i koji je povezan s pravnim poslovima koji se odnose na nekretnine ne može stvoriti takve posebne veze s djelatnošću koju oni obavljaju.~~
- ~~4 Prema mišljenju podnositelja prijedloga osporavani članak 5. ZNPosr-a ne prolazi test proporcionalnosti. Tvrde da su u pravnom sustavu već uvedene druge mjere kojima se ispunjavaju obveze države na temelju članka 78. Ustava te koje proizvode učinke tijekom cijelog trajanja ugovora o najmu i koje su posebno namijenjene ranjivim skupinama. U tom kontekstu navode da postoji mogućnost dobivanja smještaja po netržišnim cijenama i mogućnost dobivanja subvencije za plaćanje najamnina za smještaj po tržišnim cijenama. Naglašavaju da je posrednička naknada nepovratni trošak u području najma nekretnine i da se plaća samo ako se stvarno zatraži pružanje (neobavezni) usluga posredovanja u prometu nekretnina. Osporavani propis istodobno se protivi članku 16. Povelje i, konkretno, pravu na obavljanje gospodarske djelatnosti, kao i pravu na sklapanje ugovora. Najviši iznos provizije utvrđen u pogledu posredovanja u prijenosu vlasništva nekretnina u bitnome je niži od troškova koji nastaju prilikom posredovanja u unajmljivanju i iznajmljivanju nekretnina. Podnositelji prijedloga također izričito ističu neusklađenost s Direktivom o uslugama. Tvrđnje koje su u biti istovjetne navodi i tijelo koje je podnijelo zahtjev za ocjenu ustavnosti.~~

- 5 Podnositelji prijedloga tvrde da se osporavani propis, u dijelu u kojem se odnosi na najam, protivi ciljevima koji se nastoje ostvariti politikom u području smještaja, kojom se podupire dulje trajanje najma stanova. Kad je riječ o izračunu najvišeg dopuštenog iznosa provizije, tvrde da nalogodavcima više odgovara kad se nekretnina iznajmljuje na kraća razdoblja jer je u tom slučaju najviši dopušteni iznos posredničke naknade niži. Činjenica da je najviši trošak za posredovanje nizak istodobno potiče subjekte koji nude nekretnine za najam na to da ćeće mijenjaju najmoprimce. Osporavana zakonodavna mјera nije ni nužna u smislu članka 15. stavka 3. Direktive o uslugama i u tom kontekstu podnositelji prijedloga kao primjer manje ograničavajućih mјera ističu povećanje smještaja u državnim stanovima koji se nude za najam, isplatu subvencija za plaćanje najma po tržišnim cijenama, kao i na mјere u području poreza i urbanizma, te na druge vrste regulatornih mјera kojima se potiče izgradnja smještaja (u državnim stanovima).
- 6 Jedan od podnositelja prijedloga tvrdi da bi za njega, zbog ograničenja provizija u kontekstu sklapanja ugovora o najmu, posljedica troškova koje treba snositi bila ta da bi trebao poslovati s gubicima, što znači da bi trebao prestati s obavljanjem svoje djelatnosti. Taj podnositelj prijedloga naglašava da je provizija u praksi jedina naknada za njegov rad.
- 7 Državni zbor Republike Slovenije (Parlament Republike Slovenije) nije odgovorio na prijedlog ni na zahtjev za ocjenu ustavnosti. Ustavno sudišče (Ustavni sud) ovlašteno je ocijeniti prijedlog i u slučaju kad protivna stranka ne podnese svoj odgovor.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 8 Ovaj predmet odnosi se na postupak za ocjenu ustavnosti zakona koji je pokrenut na temelju dvaju prijedloga za ocjenu ustavnosti i jednog postupka koji se vodi na temelju zahtjeva Državnog vijeća Republike Slovenije. Stoga nije riječ o postupku koji proizlazi iz pojedinačnih postupaka koje su podnositelji prijedloga pokrenuli pred redovnim sudovima.
- 9 Podnositelji prijedloga za ocjenu ustavnosti i tijelo koje je podnijelo zahtjev za ocjenu ustavnosti također ističu da se pobijani propis protivi pravu Unije. Sud koji je uputio zahtjev smatra da se pozivanje navedenih subjekata na pravo Unije ne može smatrati ni paušalnim niti se mogu isključiti njegova relevantnost i važnost za postupak za ocjenu ustavnosti. Prema mišljenju Ustavnog sudišča (Ustavni sud), tumačenje prava Unije potrebno je kako bi taj sud mogao donijeti vlastitu odluku. Sud koji je uputio zahtjev zaključuje da je za ocjenu osporavanog zakonodavstva odlučujuće tumačenje članaka 7., 16. i 38. Povelje u vezi s člankom 15. Direktive o uslugama.
- 10 U slučaju da u ovom predmetu postoji dvojba u pogledu postojanja prekograničnog elementa, Ustavno sudišče (Ustavni sud) napominje da je u ovom slučaju riječ o postupku za ocjenu ustavnosti ZNPosr-a te da stoga nije riječ o

pojedinačnoj ocjeni. U tom postupku Ustavno sudišće (Ustavni sud) ocjenjuje je li određeni zakon u skladu sa slovenskim Ustavom, pri čemu uzima u obzir sve subjekte na koje se primjenjuju te odredbe. U postupku za ocjenu ustavnosti određenog zakona ne može se isključiti to da se osporavana pravna pravila mogu primjenjivati i na državljane drugih država članica te na pravne osobe koje imaju sjedište u drugim državama članicama. Ustavno sudišće (Ustavni sud) smatra da je to također razlog zbog kojeg se ne može podržati tvrdnja prema kojoj su svi elementi spora ograničeni na samo jednu državu članicu. S obzirom na navedeno u ovom predmetu treba uzeti u obzir i Direktivu o uslugama, kojom se provode temeljne slobode utvrđene člancima 49. i 56. UFEU-a te se sažeto i u kodificiranom obliku prikazuje ustaljena sudska praksa Suda kojom su utvrđeni pojedinačni nacionalni zahtjevi koji nisu u skladu s temeljnim slobodama na koje se mogu pozvati gospodarski subjekti. Budući da je riječ o ocjeni predmetnog zakona, usluge posredovanja u prometu nekretnina sigurno traže (barem potencijalno) i subjekti iz drugih država članica Unije.

- ~~11~~ 11 Ustavno sudišće (Ustavni sud) smatra da se u ovom slučaju dovodi u pitanje složeno uzajamno preklapanje raznih aspekata Povelje i ograničenja u skladu s Direktivom o uslugama (povezanih sa slobodom poslovnog nastana). Sa stajališta podnositelja prijedloga u svakom slučaju treba uzeti u obzir slobodu poduzetništva koja obuhvaća pravo na obavljanje gospodarske djelatnosti, pravo na sklapanje ugovora i slobodu tržišnog natjecanja. Iz sudske prakse Suda proizlazi da sloboda poduzetništva (u okviru slobode sklapanja ugovora) obuhvaća i pravo na određivanje cijene usluge. Međutim, zaštita potrošača može biti opravdani razlog za ograničavanje slobode poduzetništva.
- ~~12~~ 12 Ustavno sudišće (Ustavni sud) smatra da bi cilj upravljanja zakonodavstvom u osjetljivom sektoru o kojem je ovdje riječ trebao prije svega biti usklađivanje i pravedna ravnoteža između temeljnih prava i načela utvrđenih Poveljom. Prema shvaćanju Ustavnog sudišća (Ustavni sud) suština slobode poduzetništva ne jamči pravo na neograničenu dobit sa svih aspekata trgovачke djelatnosti nositelja prava. Suprotno tomu, doprinos cjelokupnoj transparentnosti i zaštiti potrošača u vezi s (cjenovnom) dostupnošću smještaja kao temeljnog egzistencijalnog dobra za zaštićene pojedince ima neprocjenjivu vrijednost koja, u bitnom dijelu, ne može biti predmet ekonomске analize. Ustavno sudišće (Ustavni sud) u svojoj sudskoj praksi u načelu ocjenjuje ograničenja prava (uključujući ekomska i socijalna prava) na način da uzima u obzir važnost pojedinačnih ljudskih prava te ih ocjenjuje u okviru drugih ustavnih vrijednosti (javni interesi), pri čemu ima u vidu da ekonomski aspekt može predstavljati najviše jednu polazišnu točku u ocjeni, ali koja sama po sebi nije odlučujuća. Socijalna pravda također je vrijednost obuhvaćena javnim interesom.
- 13 Ustavno sudišće (Ustavni sud) ponajprije i zbog nepostojanja zakonodavčeva odgovora pita može li okolnost da zakonodavac propisuje ograničenja u pogledu provizija na vertikalno povezanom tržištu (tržištu posredovanja u prometu nekretnina) i određivanjem cijena ne utječe izravno na tržište nekretnina imati odlučujući utjecaj na ocjenu prikladnosti u dijelu u kojem tu prikladnost treba

uzeti u obzir s obzirom na prava utvrđena Poveljom kao prepostavke koje imaju opću vrijednost. S obzirom na navedeno društvo za poslovanje nekretninama može, u skladu s člankom 5. stavkom 3. ZNPosr-a, izdati račun za posredničku naknadu samo nalogodavcu na temelju ugovora o posredovanju u prometu nekretnina. Stoga s pravnog stajališta nije dopušten izravni prijenos finansijskog tereta koji predstavlja iznos provizije na kupca ili najmoprimca ako ta osoba istodobno nije i nalogodavac u pogledu usluge posredovanja u prometu nekretnina. Naime, drukčije rješenje ništavo je u skladu sa sljedećim stavkom 4. navedenog članka. Prema mišljenju Ustavnog sudišća (Ustavni sud), s obzirom na pogoršanje uvjetâ pristupa smještaju i sve većim napetostima na tržištima nekretnina, na kojima neuravnotežena tržišna snaga ide u korist ponude, u svakom slučaju opravdano se može očekivati da će se iznos provizije (koji bi bez regulatorne intervencije mogao biti i veći) u biti prebaciti na subjekte koji traže smještaj. To izravno vrijedi za sve ugovore koji se sklapaju uz pomoć posrednika u prometu nekretnina. Za ostale ugovore učinak može biti samo neizravan zbog utjecaja na cijene nekretnina. S obzirom na navedeno iznos provizije posrednika u prometu nekretnina nije posljedica ponašanja osobe koja traži smještaj koji će kupiti ili unajmiti ako ta osoba nije nalogodavac u pravnom poslu posredovanja u prometu nekretnina. U tom slučaju trošak posredovanja u prometu nekretnina prije svega nije ni u interesu navedene osobe niti ta osoba može utjecati na iznos naknade. Budući da nedostaju zakonodavčeva pojašnjenja, Ustavno sudišće (Ustavni sud) može smatrati da postoji doprinos ostvarivanju ciljeva koji se nastoje postići, ali ne može (s obzirom na to da ne postoji zakonodavčeva analiza) zaključiti da je riječ o doprinosu koji je relevantan. S obzirom na navedeno Ustavno sudišće (Ustavni sud) pita treba li učinak koji je relevantan u tom smislu tumačiti prije svega s aspekta važnosti prava zaštićenog u skladu s Poveljom, a ne samo u smislu potrebe koja se nalaže zakonodavcu, a to je da na temelju (ekonomskog) analize dokaže i kvantificira učinak mjere. Uzimajući u obzir važnost ciljeva koje zakonodavac nastoji ostvariti i koji se isprepliću sa samom Poveljom, iz koje prema mišljenju Ustavnog sudišća (Ustavni sud) proizlazi težište ocjene u ovom predmetu, Ustavno sudišće (Ustavni sud) pita je li u ovom slučaju ispunjen uvjet koji se odnosi na prikladnost unatoč navedenim problemima. Ustavno sudišće (Ustavni sud) istodobno smatra da doneseni propisi mogu doprinijeti boljem uvidu u cijene kao cjelinu, s obzirom na to da i sa stajališta potrošača ti propisi pomažu da se učine predvidljivima iznosi provizija, kao i opseg mogućeg učinka te vrste na iznos kupoprodajne cijene ili najamnine.

- 14 Iako država članica, koja se, kako bi opravdala zahtjev u smislu članka 15. Direktive o uslugama, poziva na relevantan razlog u javnom interesu, treba dokazati da je njezin propis prikladan i nužan za ostvarivanje legitimnog cilja koji nastoje postići, taj teret dokazivanja ne može dovesti do toga da se od te države članice očekuje da pruži pozitivan dokaz činjenice da se navedeni cilj u istim okolnostima ne može postići nijednom drugom mogućom mjerom. Budući da nedostaju zakonodavčeva pojašnjenja, Ustavno sudišće (Ustavni sud) ne može prihvati zaključak u skladu s kojim ograničenje iznosa provizija uglavnom predstavlja doprinos (cjenovnoj) dostupnosti smještaja. Uzimajući u obzir važnost ciljeva koje zakonodavac nastoji ostvariti te koji se promiču i Poveljom, iz koje

prema mišljenju Ustavnog sodišča (Ustavni sud) proizlazi suština ocjene u ovom predmetu, Ustavno sodišče (Ustavni sud) pita treba li u ovom slučaju smatrati da je ispunjen uvjet nužnosti unatoč navedenim problemima, u dijelu u kojem utječe na ocjenu u okviru Povelje. Naime, pitanje raspona mjera i njihove učinkovitosti u politici u području smještaja može biti vrlo složeno. Ustavno sodišče (Ustavni sud) smatra da s obzirom na navedeno treba uzeti u obzir i određena stvarna ograničenja koja ne dopuštaju široku *ad libitum* intervenciju države na stranu ponude smještaja. Ne može se sa sigurnošću zaključiti da zakonodavac ima na raspolaganju mogućnost donošenja drukčije mјere (također s vremenskog aspekta) istovjetne vrijednosti koja bi manje utjecala na Poveljom zaštićene situacije. Ustavno sodišče (Ustavni sud) smatra da i navedene okolnosti mogu doprinijeti opravdanju u skladu s kojim nadležnost nacionalnog zakonodavca u ovom slučaju treba tumačiti široko, na način da se smatra da u pogledu osporavanog propisa postoji i nužnost.

- 15 Kad je riječ o ograničenju provizije u slučaju ugovorâ o najmu, podnositelji prijedloga tvrde da propisi u tom dijelu onemogućuju obavljanje njihove djelatnosti barem u slučaju kratkoročnih najmova, koji omogućuju samo niske provizije. Ustavno sodišče (Ustavni sud) (zbog nepostojanja zakonodavčeva odgovora) ne može isključiti da su (određeni) podnositelji prijedloga prestali ili će (djelomično) prestati pružati usluge posredovanja u prometu nekretnina u području sklapanja ugovorâ o najmu. Taj sud ne može odlučiti ni o iznosu provizija na tržištu ako predmetno područje nije regulirano i/ili o ekonomskoj učinkovitosti pojedinih podnositelja prijedloga s aspekta troškova. U tim okolnostima Ustavno sodišče (Ustavni sud), uzimajući u obzir prepostavke vrijednosti iz Povelje, pita znači li zabrinutost, sama po sebi, koja je izražena u pogledu toga da društva za poslovanje nekretninama (ili neka od njih) prestaju ili će (djelomično) prestati obavljati djelatnosti posredovanja u slučajevima u kojima fizičke osobe unajmljuju nekretnine da u tom dijelu osporavana mјera nije proporcionalna u užem smislu. Ustavno sodišče (Ustavni sud) pita treba li, u skladu s prepostavkama vrijednosti utvrđenima Poveljom, smatrati da je u ovom slučaju ugovorna autonomija smanjena do te mјere da ograničenje o kojem je riječ utječe na samu bit prava na slobodu poduzetništva.
- 16 Budući da Sud još nije odlučivao u pogledu ocjene zakonodavstva na način da je polazio od prepostavke utvrđivanja pravedne ravnoteže između različitih aspekata Povelje te, u tom kontekstu, također u pogledu odnosa koji zaštićena sloboda poslovnog nastana (ili sloboda pružanja usluga) ima prema Direktivi o uslugama u posebnim okolnostima zaštite (cjenovne) dostupnosti smještaja kao temeljnog egzistencijalnog dobra, Ustavno sodišče (Ustavni sud) odlučilo je Sudu uputiti dva pitanja u svrhu donošenja prethodne odluke. U tom kontekstu Ustavno sodišče (Ustavni sud) svjesno je da na kraju, kao sud koji je uputio zahtjev, treba provjeriti jesu li ispunjeni navedeni zahtjevi. Smatra da upućena pitanja zahtijevaju jedinstveno tumačenja prava Unije za koje je nadležan Sud.